

Науково-практичний захід у сфері медичного права

У м. Львові 17–18 квітня 2008 р. відбулось чергове свято медичного права — **II Всеукраїнська науково-практична конференція з медичного права за міжнародною участю:** “*Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні та його законодавче забезпечення (генезис, розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення)*”.

Організаторами конференції виступили ЛОБФ “Медицина і право”, юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького за сприяння Міжнародного фонду “Відродження”. У роботі заходу взяли участь понад 170 осіб — фахівців медико-правової доктрини і практики з України, Російської Федерації, США і Чеської Республіки, які представляли органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичні фірми, заклади охорони здоров’я, понад тридцять п’ять вищих навчальних закладів.

Президія конференції (Актова зала Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького). Фото О.Устинова

Дискусії

На конференції медико-правова спільнота обговорила актуальні питання медичного права та окреслила тенденції його розвитку в Україні, поділилась своїми здобутками у цій царині. Ключові проблеми становлення і розвитку медичного права України і біоетики, юридичне забезпечення правового статусу пацієнтів і механізми захисту їхніх прав, тенденції розвитку законодавства у галузі охорони здоров’я в Україні й за кордоном (Російська Федерація, Чеська Республіка, США), правозахисна і правозастосувальна практика у галузі медичного права, законотворчі тенденції в галузі охорони здоров’я — саме ці теми були предметом плідних дискусій учасників науково-практичного заходу.

Прес-конференція (Актова зала Львівського національного університету імені Івана Франка). Фото О.Устинова

Основні події

Під час конференції було презентовано перше в Україні періодичне видання, присвячене комплексному аналізу проблем медичного права — галузі, яка невпинно “крокує” до системи права України — загальнодержавний науково-практичний журнал “Медичне право”.

Окрім цього, напередодні конференції побачило світ видання “Медичне право України”, затверджене Міністерством освіти і науки України як підручник для студентів вищих навчальних закладів. У книзі висвітлено сучасний стан медичного права як нової навчальної дисципліни, галузі правової науки.

На конференції відбувся також установчий з’їзд Всеукраїнської громадської організації “Фундація медичного права і біоетики України”, було затверджено її Статут, обрано керівні органи, окреслено перші кроки діяльності.

Результати роботи

Науково-практичний доробок фахівців у царині медичного права — учасників конференції — акумульовано у Збірнику матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з медичного права. Читачі матимуть змогу більш детально ознайомитись з проблематикою, що висвітлювалась на науково-практичному заході, обміркувати та викристалізувати нові напрями для досліджень і дебатів, що сприятимуть активному розвитку медичного права в Україні.

Основні напрацювання і стратегічні плани учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції з медичного права знайшли своє відображення у Резолюції конференції, повний текст якої наводиться. Положення Резолюції дуже важливі як для організаторів, так і для всіх

*Пленарне засідання конференції (Актова зала Будинку вчених).
Фото О.Устинова*

інших учасників заходу, оскільки на них покладається місія активної участі, ініціювання і сприяння у перетворенні “постулатів, викладених на папері”, в реальні дії, заходи, нормотворчі проекти, публікації тощо. Результативність проведеного заходу вимірюватиметься саме відстанню між деклараціями і намірами та якісними змінами у правопросвітницькій, правозахисній і правотворчій сферах медичного права України, про що звітуватимуть організатори на наступній конференції, яка планується на 23–24 квітня 2009 року (III Всеукраїнська науково-практична конференція з медичного права (II Міжнародна науково-практична конференція з медичного права): Медичне право України: проблеми управління та фінансування охорони здоров’я).

Комітету Верховної Ради України
з питань охорони здоров'я,
Міністерству освіти і науки України,
Міністерству охорони здоров'я України,
Міністерству юстиції України,
Національній Раді з питань охорони здоров'я,
вищим навчальним закладам України III–IV рівня
акредитації, що здійснюють підготовку фахівців
за юридичним та медичним напрямками,
юридичній і медичній громадськості України

РЕЗОЛЮЦІЯ

учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції

з медичного права за міжнародною участю:

*“Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні
та його законодавче забезпечення
(генезис, розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення)”*
(м. Львів, 17–18 квітня 2008 року)

За участю Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Міністерства охорони здоров'я України, Медичного управління Державного управління справами Президента України, Головного управління охорони здоров'я ЛОДА, Управління охорони здоров'я Львівської міської ради, тридцяти п'яти вищих навчальних закладів України

За інформаційної підтримки щотижневика “Аптека”, журналу “Consilium Medicum”, газет “Юридична газета”, “Комсомольська правда в Україні”, “Суботня пошта”, Українського національного інформаційного агентства УКРІНФОРМ, УНІАН — Права людини, Західної інформаційної корпорації

За сприяння Міжнародного фонду “Відродження”

Ми — учасники конференції “Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні та його законодавче забезпечення (генезис, розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення)”, що представляємо юридичні і медичні вищі навчальні заклади, органи державної влади і місцевого самоврядування, правозастосувальні та правоохоронні органи, заклади охорони здоров'я, ЗМІ, об'єднання громадян, спираючись на позитивний досвід представників медико-правової доктрини і практики Російської Федерації, США і Чеської Республіки.

враховуючи:

— наказ МОЗ України “Про створення робочої групи щодо розробки навчальної програми та удосконалення викладання навчальної дисципліни “Медичне право” у вищих медичних навчальних закладах” від 05.12.2007 р. № 391-адм;

— наказ МОЗ України “Про створення Міжвідомчої робочої групи щодо розробки механізмів забезпечення захисту прав пацієнтів у закладах охорони здоров'я” від 17.01.2008 р. № 16;

— міжнародні тенденції розвитку медичного права в напрямі активного обміну досвідом світової медико-правової спільноти, зокрема Зальцбургські семінари “Здоров'я та право”, що стали щорічними (перший — 11–18.02.2007 р.; другий — 10–16.02.2008 р., м. Зальцбург, Австрія);

— резолюцію учасників міжнародного круглого столу “Розвиток медичного права в країнах східноєвропейського регіону. 2008: Запрошення до діалогу” (02–09.03.2008 р., м. Прага, Чеська Республіка);

— резолюцію Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції з медичного права “Медичне право України: проблеми становлення і розвитку” (19–20.04.2007 р., м. Львів);

комплексно обговорили:

1. Ключові проблеми становлення і розвитку медичного права України і біоетики.

2. Юридичне забезпечення правового статусу пацієнтів і механізми захисту їх прав.

3. Тенденції розвитку законодавства у галузі охорони здоров'я в Україні й за кордоном (Російська Федерація, Чеська Республіка, США).

4. Правозахисну і правозастосувальну практики у царині медичного права.

5. Проблематику біоетики у контексті медичної діяльності.

6. Законотворчі тенденції у галузі охорони здоров'я

та одностайно домовились про таке:

1. Сприяти розвитку медичного права як науки з урахуванням пріоритетності а) прав людини у сфері охорони здоров'я; б) забезпечення взаємоповаги і взаємовідповідальності у відносинах “лікар–пацієнт”; в) біоетичних засад у контексті надання медичної допомоги.

2. Сприяти розвитку медичного права як навчальної дисципліни шляхом належної імплементації “Медичного права України” в навчальний процес вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців за юридичним та медичним напрямками з одночасним навчально-методичним забезпеченням курсу.

3. Сприяти розвитку медичного права як самостійної галузі права в напрямі удосконалення законодавства України про охорону здоров'я, з урахуванням загальноєвропейських норм та принципів прав людини і міжнародно-правових стандартів у сфері охорони здоров'я.

4. Забезпечувати удосконалення правового регулювання прав пацієнтів в Україні, зокрема шляхом ініціювання розробки проекту Закону України “Про правовий статус пацієнтів в Україні” з урахуванням міжнародних стандартів і національного законодавства. А також продовжу-

вати діяльність у напрямі усунення прогалин у механізмах і процедурах захисту прав пацієнтів й удосконаленні існуючих, а саме в контексті розробки нормативного й організаційного функціонування незалежної медичної експертизи, більш широкого впровадження альтернативних способів розв'язання конфліктів у сфері охорони здоров'я (діяльність третейських судів, медіація тощо).

5. Проводити щорічні науково-практичні конференції, міжнародні міждисциплінарні семінари і круглі столи з метою обговорення проблем з медичного права і біоетики.

6. Участь й організація правопросвітних заходів, спрямованих на інформування професійної медичної і юридичної громадськості, ЗМІ, а також населення у цілому щодо проблем медичного права, зокрема, через навчальні тренінги і семінари, рубрики у газетах і журналах.

7. Ініціювати і підтримувати роботу, що спрямовуватиметься на реалізацію п. 17 Міжгалузевої комплексної програми “Здоров'я нації” на 2002–2011 роки щодо створення кафедр медичного права з належною викладацькою укомплектованістю та навчально-методичним забезпеченням.

8. Сприяти розвитку доктрини і практики медичного права шляхом підтримки видання загальнодержавного науково-практичного журналу “Медичне право”.

9. Створити Всеукраїнську громадську організацію “Фундація медичного права і біоетики України”, яка акумулюватиме досвід вітчизняної медико-правової спільноти, здобутки численних правозахисних і правопросвітних організацій, закладів охорони здоров'я, юридичних фірм, страхових організацій, практику діяльності органів влади у галузі охорони здоров'я. Місією цієї організації буде розвиток медичного права як галузі права, науки, навчальної дисципліни і біоетики в Україні та міжнародна співпраця і консолідація у даній царині.

10. Звернутись до *Міністерства охорони здоров'я України* із проханням проведення роботи щодо:

— створення кафедр медичного права та біоетики у вищих медичних навчальних закладах;

— імплементації навчальної дисципліни “Медичне право” в обсязі не менше 36 год. в навчальні програми і навчальні процеси у вищій медичній закладі освіти;

— забезпечення викладання навчальної дисципліни “Медичне право” науково-педагогічним складом, що спеціалізується на медичному праві;

— створення умов для удосконалення і практичного впровадження механізмів захисту прав пацієнтів в Україні.

11. Звернутись до *Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства фінансів України* із пропозиціями:

— активізувати законотворчу роботу в галузі охорони здоров'я, зокрема в контексті юридичної регламентації правового статусу суб'єктів медичних правовідносин (насамперед ключових з них — медичних працівників і пацієнтів);

— залучати широку професійну медико-правову спільноту до робочих груп, громадських колегій, дорадчих органів з метою оптимізації нормотворчої, правоохоронної, правозастосувальної і правопросвітньої діяльності

За дорученням учасників конференції — голова оргкомітету

доц., к.ю.н. І.Я. Сенота,

президент ЛОБФ “Медицина і право”,
доцент юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, головний редактор журналу “Медичне право”, член Дорадчої ради при Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров’я, президент юридичної фірми “MedLex”, адвокат

м. Львів, 18 квітня 2008 року